

de politie en spoorde hij alle 'welgemeende burgers' aan zich bij hem aan te sluiten in de strijd tegen 'de dommekracht der aristokratie'. Hij ontraadde het plegen van 'stoffelijk geweld', al gaf hij toe, dat dit 'het enige en beste middel was tot vernedering van den Mammon'. De formulering tekent hem weer. In elk geval moest een aldus gesteld geschrift een opruiend effect hebben.

Gesterkt door zijn op de gehate politie behaalde overwinning, heeft De Vletter er in de nu volgende maanden vrijwel zijn dagelijks werk van gemaakt zich op straten en pleinen onder het volk te mengen, gesprekken aan te knopen en, soms zelfs op een stoel geklommen, vlammeende – of, zoals zijn bewonderaar Fagel het in Multatuliaans idioom uitdrukt – 'klewangwettende' toespraken tot de samengestroomde menigte te houden, doorlopend bekvechtend met de politie-agenten, die hem overal volgden en af en toe 'opbrachten'; op het bureau had hij dan weer felle disputen met hogere politie-ambtenaren, waarin van weerskanten gedreigd, gescholden en gevloekt werd. Bij straatventers en marktkooplieden, bij de groentevrouwen op de Grote Markt rondom het standbeeld van Erasmus – 'Rotte's appelwijven' heetten deze dames bij Carel van Nievelt ⁴⁹⁾ – en bij de visvrouwen op de 'hol' van de Goudsewagenstraat, krachtens traditie een klasse van militante Kenau's, verwierf hij, zo doende, een populariteit, die zijn invloed vergrootte en de traditionele vooringenomenheid jegens de politie tot gloeiende haat aanwakkerde.

Bij deze bedrijvigheid sloot spoedig een nieuwe aan: een door hem geleide protestactie van warmoeziers. Dezen verkeerden vermoedelijk al jaren in een staat van wrevel jegens de autoriteiten, doordat de hiervóór beschreven uitbreidingsprojecten leidden tot wat wij tegenwoordig 'herverkaveling' noemen en velen verdreven van hun oude erven. De vonk, die het kruit van deze latente wrevel deed ontploffen, was een in het voorjaar van 1868 door de gemeenteraad aangenomen verordening, waarbij het de schippers van groenteschuiten verboden werd elders aan te leggen dan in de Rotte vóór het Hofplein. Naar dit plein werd tevens de groentemarkt overgebracht, die tot dusver gehouden werd op het Kwakernaat of Quackernaeck, d.i. de oostelijke kade (tussen Luthersevest en Herenstraat) van de Botersloot, die krachtens een raadsbesluit van 16 augustus 1866 gedempt werd. Maandenlang schijnt de politie het geduld te hebben, dat de verordening een dode letter